

Zacvetel bo digitalni Arboretum

 [vecer.com/kultura/zacvetel-bo-digitalni-arboretum-10244378](https://www.vecer.com/kultura/zacvetel-bo-digitalni-arboretum-10244378)

Petra Zemljič

Intermedijska razstava VRTN!CA Damjan Švarc

Pred odprtjem intermedijske razstave VRTN!CA, pilotnega projekta mreže RUK: "Vzorčen primer, kako naj bi slovenski javni zavodi s področja muzealstva v resnici pripravili svoje stalne razstave," pravi Zoran Poznič.

Sogovorniki iz mreže centrov RUK, ki je sestavljena modularno iz treh lokalno-regionalno-nacionalno-mednarodno umeščenih platform DDT (Trbovlje), PiNA (Koper) in Kibla (Maribor) in je do leta 2022 financirana z evropskim denarjem, so na današnji tiskovni konferenci predstavili številne aktivnosti in projekte. Cilj mreže v Sloveniji je integracija umetnosti in kulture v znanstvene in tehnološke raziskave, razvoj in inovacije, digitalizacijo, podjetništvo, usposabljanje in izobraževanje s poudarkom na humanistiki in družboslovju, ekologiji, krožnem gospodarstvu in trajnostnem razvoju.

V okviru projekta so doslej vzpostavili laboratorije DDTlab (Trbovlje), PiNALAB (Koper) in KIBLA2LAB (Maribor), kjer že razvijajo nekaj pilotnih projektov. Eden od njih je intermedijska razstava VRTN!CA, ki jo bodo odprli prihodnji petek. V prostorih Arboretuma, ki se ponaša z enim najbolj reprezentativnih rozarijev na svetu, namreč postavljajo vrtnice na drugačen način: premikajo jih iz naravnega okolja v literarno, zvočno in vizualno ponazoritev in intermedijsko namestitev. Projekt nastaja v sodelovanju z Arboretumom Volčji Potok, Vzorčnim mestom Velenje, instrumentalistom **Kristijanom Koratom**, ROSA Production in Delavskim domom Trbovlje. **Zoran Poznič** iz RUK-a povzame, da je VRTN!CA resen korak naprej v razumevanju vsega tega, kar skuša ta platforma v resnici postoriti v slovenski družbi, in to je prečenje med na videz različnima temeljnima človekovima dejavnostma, ki sta umetnost in industrija v vseh ozirih. "Ta srečna povezava nastaja in bo na ogled čez dober teden v Arboretumu Volčji potok. Je prvi projekt na Slovenskem, ki združuje ne le računalniške strokovnjake, ampak tudi strokovnjake s področja mizarstva, tesarstva, električarstva, zidarstva, in resno predstavlja poskus, ki je vzorčni primer, kako naj bi slovenski javni zavodi s področja muzealstva v resnici pripravili svoje stalne razstave ali pa nove produkte v sodelovanju z umetnostjo. Razstava je vzorčni primer, kako naj bi slovenska družba delovala v prihodnje, vključujoč vizualne umetnike, mojstre računalništva, avtorsko glasbo, režijo in montažo, gospodarske družbe s področja prirejanja različnih prireditev in še marsikaj. V tem projektu sodeluje zdaj že več kot 30 ljudi različnih profilov, in to v sodelovanju z javnim zavodom, ki je videl možnosti in bo v času, ko mati narava spi, obiskovalcem ponudil vse senzacije, ki jih tam hranijo. Predvsem pa bo izobraževal mladino in odrasle in ne le golo predstavljal vizualne lepote," je dejal Poznič.

Festival Speculum Artium 2020

Arhiv Kibla

Na presečišču o aktualnih temah

V času trajanja RUK so sicer partnerji izpeljali tudi po dve ediciji svojih mednarodnih intermedijskih festivalskih platform, ki delujejo na presečišču umetnosti, znanosti in tehnologije; v Mariboru Kiblix, v Trbovljah Speculum Artium, v Kopru pa Izis. **Živa Kleindeinst** o Kiblixu pove, da so zasnovali hibridno obliko festivala, od decembra lani do zdaj pa izvedli 57 dogodkov spletnega diskurzivnega programa in zabeležili več kot 10 tisoč obiskovalcev. Predstavili so tudi 11 umetniških projektov, ki so še v nastajanju, do novembra jih bodo sproti dopolnjevali. Umetniki, ki so jih gostili, so reagirali na centralna vprašanja letošnje edicije, ki se ukvarja s presečišči med virtualnim in fizičnim.

Kiblix 2020/21 se nadaljuje tudi v fizični obliki, kajti na razstavišču Kibla Portal bo čez poletje nastajala razstava Virtualni svetovi danes. V celoti bo postavljena septembra in od takrat dalje tudi odprta za občinstvo. Umetniki, ki ustvarjajo na področju najnovejših tehnologij virtualne, obogatene in mešane resničnosti, za razstavo preizprašujejo teme, ki so pomembne z vidika okoljevarstva, od ohranjanja naravnih vrst do situacij - družbenih, ekonomskih in političnih, v katerih smo se znašli. V prvem sklopu, ki ga odpirajo že junija, bodo na ogled projekti danskega umetnika **Jakoba Kudska Steensena**, umetnice **Tanje Vujinović** in umetniško-oblikovalskega studia Untold Garden. Med drugim bodo do konca leta razstavljali še **Emir Šehanović**, **Tadej Droljc**, ATOM-r (**Mark Jeffery**, **Judd Morissey**) in **Abraham Avnisan**, **Mark Farid**, **Nika Erjavec**, Compiler, **Dorijan Šiško** in **Sara Bezovšek**.

Festivali, koprodukcije, virtualni prostori

Trboveljski Specalum Artium bo v 13. izdaji septembra poleg umetnikov, ki so jih izbrali na mednarodnem razpisu, gostil še študente partnerskih univerz iz Evrope in zunaj nje. V času festivala bo na ogled tudi prva robotska skulptura SENSTER, ki jo je leta 1970 ustvaril Edhard Ihnatowicz in je prvo računalništvo vodeno delo na svetu, tudi mejnik v razvoju umetniških praks. Festivalsko dogajanje bodo zaokrožili s strokovno nacionalno konferenco z delovnim naslovom Digitalizacija in digitizacija. Letošnja edicija festivala Izis, ki se začne tudi konec septembra, pa naslavlja podnebno krizo, natančneje vpliv, ki se v obmorskih mestih preko dvigovanja srednjega morja že kaže v vse pogostejšem poplavljanju. Kot sporočajo iz Kopra, avtorji pri vseh umetniških instalacijah raziskujejo univerzalen odnos človeštva skozi partikularne dejavnike, ki se manifestirajo s fizičnim dialogom med posameznikom in naravo.

Mreža RUK je po lanskem javnem pozivu izbrala štiri projekte, ki jih bodo prijavitelji v tem letu razvijali v sklopu obstoječih laboratorijev in v sodelovanju s posameznimi podjetji. **Aleksandra Kostič** iz Kible pove, da bo mariborski laboratorij KIBLA2LAB nadaljeval sodelovanje z **Valerie Wolf Gang** v obliki uradne koprodukcije. "Najboljši hardver in softver je človekovo telo in s tem ko Valerie razvija ta softver, ki naj bi ponazarjal ljubezenske občutke, ki jih ima človek, se srečuje s celim nizom možnih replikacij tega, kar človekovo telo priznava. Ukvarja se z občutki telesa tako na fizični kot na psihološki ravni v projektu Love Machine. Ideja se razvija nekaj časa, bomo videli, kam nas bo pripeljalo," je dejala Aleksandra Kostič. Sicer pa KIBLA2LAB ves čas sodeluje z umetniki in z njimi razvija ideje, tudi na praktičen način.

Mreža RUK bo v naslednjih mesecih izpeljala še številne koprodukcije in rezidence, v Maribor na primer prihaja **Weronika M. Lewandowska**, poljska pesnica, režiserka, pisateljica. "Z njeno pomočjo bomo skušali razviti možne scenarije v virtualnih prostorih, ki se povezujejo z drugimi pilotnimi projekti. To je tudi Nevidni Maribor, ki se navezuje na zgodovino mesta. Preigravamo, kaj je najboljša opcija. Ali Maister ali nadvojvoda Janez, morda kaka druga oseba. Šlo bo za povezavo med 3D skeniranim prostorom in pripovedovanjem zgodb znotraj teh prostorov, in sicer striktno v smer kulturne dediščine Maribora," je še rekla predsednica Kible.